

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 320/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Kvasnicom, Advokátska kancelária JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 2135/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o.,

Sad A. Kmeťa 24, Piešťany (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 2135/2005 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie z 8. decembra 2005 prebieha na okresnom súde namietané exekučné konanie, v ktorom sa S., a. s. (ďalej len „oprávnený“), domáha vymoženia svojej peňažnej pohľadávky v sume 448,75 € s príslušenstvom, judikovanej právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Bratislava-vidiek sp. zn. 12 C 111/90 z 27. júna 1990.

Zmluvou o postúpení pohľadávky z 15. decembra 2010 postúpil oprávnený pohľadávku, ktorá je predmetom exekučného konania, sťažovateľke.

V dôsledku tejto skutočnosti sťažovateľka doručila súdnemu exekútorovi vykonávajúcemu exekúciu (ďalej len „poverený súdny exekútor“) 19. júla 2011 „*návrh na zmenu účastníka konania*“, ktorý bol povereným súdnym exekútorom doručený okresnému súdu.

Keďže poverenému súdnemu exekútorovi a ani sťažovateľke nebolo doručené žiadne rozhodnutie okresného súdu týkajúce sa jej návrhu, sťažovateľka 25. mája 2012 zaslala okresnému súdu opätovnú žiadosť o rozhodnutie o jej návrhu. Keďže okresný súd na opätovnú žiadosť sťažovateľky nereagoval, sťažovateľka podala 20. decembra 2012 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Oznámením zo 16. januára 2013 okresný súd informoval sťažovateľku „*o chybe v písaní, konkrétne v spisovej značke ku ktorej mala byť sťažnosť priradená*“. Sťažovateľka 31. januára 2013 zaslala okresnému súdu „*opravu údajov, konkrétne spisovej značky, ktorej sa sťažnosť týka*“. Aj napriek oprave okresný súd o uvedenom návrhu sťažovateľky dosiaľ nerozhodol.

Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti okrem iného uviedla:

„... Okresný súd, do dnešného dňa nerozhodol o návrhu na zmenu účastníka konania, čím sa sťažovateľ dostal do právneho stavu neistoty, z dôvodu prieťahov v konaní spôsobenými prvostupňovým Okresným súdom. Táto skutočnosť má za následok aj stav, kedy exekútor nemôže ďalej vykonávať úkony potrebné na vymoženie pohľadávky v prospech skutočného veriteľa, ktorým je aktuálne sťažovateľ...“

Sťažovateľ sa aktívne domáhal urýchlenia postupu v predmetnom konaní a vyčerpал všetky adekvátne prostriedky, na nastolenie právnej istoty svojho postavenia v predmetnom spore, majúci na mysli... opätovnú žiadosť zo dňa 25. 05. 2012, a následnú sťažnosť na prieťahy v konaní zo dňa 20. 12. 2012. Do dňa podania tejto sťažnosti na ústavný súd, t. j. do dňa 14. 11. 2013, ubehlo už celkom 28 mesiacov, t. j. vyše dvoch rokov od prvotného úkonu sťažovateľa, ktorým sa domáhal rozhodnutia o svojom nástupníctve a s tým spojenej možnosti uspokojenia svojej pohľadávky. V tejto súvislosti si dovoľujeme upozorniť, že Okresný súd ani na jednu písomnosť adekvátne nereagoval, čím spôsobuje sťažovateľovi stav právnej neistoty a najmä nemožnosť domôcť sa uspokojenia svojich majetkových, a už skôr judikovaných práv...“

Zo súdneho spisu vedeného pod sp. zn.: 36 Er 2135/2005 má sťažovateľ za preukázané, že odo dňa podania návrhu na zmenu účastníka konania nevykonal Okresný súd žiadny procesný úkon.

... Okresný súd svojou nečinnosťou spôsobuje zbytočné prieťahy v konaní, v dôsledku ktorých dochádza k sústavnému porušovaniu základného práva sťažovateľ na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tento stav má za následok právnu neistotu sťažovateľa, týkajúcu sa najmä jeho postavenia v predmetnom spore a následného úspešného vymoženia svojej pohľadávky.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 2135/2005 porušil základné právo spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj

jej právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 2135/2005 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

Spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1.000,00 Eur (slovom: jedentisíc euro), ktoré jej je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava III je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania k rukám právneho zástupcu sťažovateľa v sume 331,15 €... v lehote pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Uvedené osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 2135/2005.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom a Okresným súdom Pezinok zistil, že na základe zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/2007 Z. z.“) došlo v namietanom konaní s účinnosťou k 1. januáru 2008 k prechodu výkonu súdnictva (a tým k preneseniu miestnej príslušnosti) z okresného súdu na nadobúdajúci Okresný súd Pezinok. V dôsledku uvedenej skutočnosti bol súdny spis okresného súdu (sp. zn. 36 Er 2135/2005) 8. januára 2008 odstúpený a doručený Okresnému súdu Pezinok, kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 15 Er 6600/2008.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v namietanom konaní vo veci jej čiastkového návrhu na pripustenie zmeny účastníka konania, ktorý bol okresnému súdu doručený 10. októbra 2011, t. j. v čase, keď okresný súd už nemohol ovplyvniť trvanie tohto konania v dôsledku prechodu výkonu súdnictva na Okresný súd Pezinok s účinnosťou od 1. januára 2008. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) pripomína, že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo.

Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03). Z tohto pohľadu je petit sťažnosti sťažovateľky smerujúci k vysloveniu porušenia jej označených práv postupom okresného súdu v spojení s príkazom okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prietáhov nevykonateľný.

Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09). Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že sťažovateľka ako oprávnená v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 15 Er 6600/2008 je tiež zastúpená advokátom.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2014